

MIJN BOEK

MARJAN VAN MARLE (70) was journalist, eerst voor *Margriet* later voor *Libelle*. In *Je beste vriendin* beschrijft ze de geschiedenis van de damesbladen.

‘Sommige mensen betitelden *Libelle* en *Margriet* als seksbladen’

Ik ken die bladen van huis uit: mijn moeder las de *Margriet*, mijn oma de *Libelle*. Als achtjarige verdiepte ik me al in de probleemrubrieken. Zowel vragen over het inmaken van jam als over wrijving met de burens mochten op mijn warme belangstelling rekenen. *Je beste vriendin* is behalve een portret van de twee bekendste Nederlandse vrouwenbladen dus ook een persoonlijke terugblik. Ik ben in 1975 begonnen bij *Margriet*, in de jaren tachtig werkte ik op de *Libelle*-redactie. De 3 K's van *Margriet*-hoofdredactrice Hanny van den Horst, die vanaf 1972 de koers bepaalde – kleren, koken en kinderen – waren expliciet gericht op huisvrouwen; bijna alle vrouwen toen, dus. De oplages waren gigantisch: op het hoogtepunt, eind jaren zestig, telde *Margriet* 821.000 abonnees, *Libelle* 750.000 in de jaren tachtig. Ik wilde oorspronkelijk een biografie schrijven over Hanny, maar mijn redacteur – een man, een jonge man die de *Libelle* kende via zijn moeder – vroeg: waarom duik je niet in de geschiedenis van die bladen? Ik heb toen vele jaargangen van ‘*Marbelle*’ doorgenomen, mensen gesproken, en mijn geheugen geraadpleegd. Ik beperk me tot de tijd vóór internet: nu kun je alles zó opzoeken, ‘vroeger’ waren die tijdschriften de belangrijkste informatiebron voor huisvrouwen. Er waren autoriteiten aan verbonden: artsen, pedagogen, huishoudkundigen. Voor politiek was geen plaats. Eind jaren zestig begon dat te veranderen: relationele kwesties deden hun intree en ineens kwam het feminisme door de brievenbus. Begin jaren tachtig was ik redacteur van de *Libelle*-brievenrubriek. Die

brieven gingen over alledaagse dingen. Ik maakte zelf de selectie en sorteerde graag op drama. Mij is altijd de brief bijgebleven van een jonge vrouw. Haar bijgelovige oma overhandigde cadeaus pas op de verjaardag zelf en zéker niet van tevoren. Nu was dat wel gebeurd vanwege een vakantie. De vrouw kreeg een modieus rood jasje, maar het noodlot sloeg toe: oma stierf en heeft haar dat jasje nooit zien dragen. Had oma haar dood over zichzelf afgeroepen door dat vroege verjaarscadeautje?

Omdat in *Margriet* en *Libelle* ook vragen werden behandeld over zaken als de pil, werden ze door sommigen als seksblad betiteld. Meer beladen onderwerpen werden wel verstopt gepresenteerd in grote enquêtes die thema's aansneden als liefde en huwelijk of seksualiteit. De oplages halen het niet bij die van vroeger en dankzij covid is ook de laatste plek waar je ze gratis kon door-

bladeren – in de wachtkamer van de dokter – verdwenen. Zo'n leesmap bleek ineens héél onhygiënisch. Maar toch: *Libelle* heeft nog altijd 230.000 abonnees, *Margriet* 120.000, en er zijn digitale edities. Wekelijks kijken nog steeds duizenden vrouwen uit naar het nieuwe nummer van ‘hun’ blad.’
→ *Je beste vriendin: Libelle en Margriet als venster op de wereld* verschijnt bij Atlas Contact € 24,99
→ De *Margriet* Winterfair is van 25 november t/m 1 december